

SZILÁGYOSOMLYÓ

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilvántartás soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Felhívás.

A hadügyminiszter, a magyar honvédelmi miniszter és az osztrák honvédelmi miniszter, az egész fegyveres erőre kiterjedő önkéntes hadsegélyezés központi hatóságaképpen kölcsönös egyetértéssel Budapesten és Bécsben egy-egy hadsegélyező hivatalt szervezett.

E hivatalok vezetésére egy-egy magasabb rangú tábornok van kirendelve, munkaköre kiterjed az önkéntes segélynyújtás minden nemére. Kivételt képez ez alól a beteg és sebesültápolás, a mely teljesen kialakult külön szervezettel bír, (Vöröskereszt egyesület), valamint a behívott katonák családtagjainak segélyezése, amely a törvény alapján eszközöltetik.

Érintetlenül marad a már megalakult egyesületek, bizottságok, gyűjtőhelyek stb. hadsegélyezési működése, sőt a hadsegélyező hivatalok a maguk részéről mindent meg fognak tenni arra nézve, hogy az önkéntes segélynyújtás minél több alakban és módon érvényesülhessen. E tekintetben szívesen szolgálnak tanácsosul és utbaigazítással úgy a monarchiában, mint a külföldi kolonáinkon, mindazon honfitársainak, kik e magasabb cél érdekében a haza oltárára áldozni akarnak.

Hivatalos jellegükénél fogva föltétlen részrehajlatlanság mellett óhajtanak a hadsegélyező hivatalok céltudatos irányt adni a monarchiában már megindult egész, nagy segélyező mozgalomnak és központjai óhajtanak lenni minden hazafias törekvésnek. Különös gondot fognak arra fordítani, hogy a segélynyújtás, a gyakorlati élet kívánságainak is teljesen megfeleljen.

E hivatalok egyúttal az önkéntes segélynyújtás központi tudakozó helyei is.

Ezek alapján felszólítatnak mindazok az egyének, egyesületek, bizottságok stb-ek, amelyek az elmondottak értelmében a hadsegélyezés terén közreműködni óhajtanak, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyező hivatalához (Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums Wien IX/3. Schwarzschanerstrasse 15.) illetőleg a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyező hivatalához (Budapest, IV., Váci-utca 38. sz.) forduljanak.

E hivatalok mindegyike elfogad pénzáradományokat a segélynyújtás bármilyen céljaira s ezeket haladéktalanul eljuttatja rendeltetésük helyére. Gyűjtenek mindenféle adományokat a háboruban elesett, vagy a hadi fáradalmak következtében elhalt harcosaink özvegyei és árvái számára, ugyancsak gyűjtik a harcmezőn álló katonáinknak szánt adományokat és egyáltalában oda törekednek, hogy a segély-

nyújtás minden módját elősegítsék és szervezzék.

A közönség figyelmébe felhívatik arra, hogy gyors romlásnak alávetett cikkek adományozása nem kívánatos. Ilyen cikkek beküldését megelőzőleg célszerű az illető hadsegélyező hivatalhoz kérdést intézni. A segélynyújtás legalkalmasabb eszköze a készpénz.

Levelek, kérdések és pénzáradományok mindkét hivatal számára, valamint a budapesti hivatalnak szánt egyéb adományok a fentebb közölt címek alatt küldendők. A bécsi hivatalnak szánt tárgyi adományok címezése a következő: A cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyező hivatalának (An das k. u. k. Kriegsministerium Kriegsfürsorgeamt) Wien I., Stubenring.

Mindkét hivatal a monarchia összes nyelvein levelez.

Városi közgyűlés.

Szilágyosomlyó r. t. város képviselőtestülete augusztus 13-án, Donogány János polgármester elnöke alatt rendkívüli (ez évben VIII-ik) közgyűlést tartott.

A háborús állapot jelentkező tünete, hogy a közgyűlésen a tisztviselőknél kívül csak négyen, névszerint Weinberger Kálmán, Farkas Ödön, Madár János és Bölöni Sándor képviselőtestületi tagok vettek részt.

A közgyűlés az előterjesztéseket mind egyhangulag, minden felszólalás nélkül fogadta el és emelte határozattá.

Igy Szilágyvármegye törvényhatósági bizottságának azon határozatát, mely a városi rendőrség fejlesztésére vonatkozó képviselőtestületi határozatot jóváhagyta, — szintugy amely az elhagyott gyermekek segélyalapjának 1913. évi számadását hagyta jóvá, tudomásul vette.

Tudomásul vette a polgármester jelentését, mely az 1914. július 14-én tartott pénztárvizsgálati jegyzőkönyvet mutatta be, valamint a hadiállapot bekövetkeztéről és ennek folytán szükségessé vált intézkedésekről szóló polgármesteri jelentést is, melyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk.

A városi pénztár fizetőképességének biztosítása tárgyában tett polgármesteri intézkedéseket, — valamint ezzel kapcsolatban a városi tanács véghatározatát, melylyel a folyó évi július hó 1-én esedékes fizetések teljesítésére 6000 koronás kölcsön fölvételét határozta el, szintén jóváhagyólag tudomásul vették.

Elfogadták a városi iparos tanonciskola 1914—1915. évre szóló költségvetését

550 korona bevétellel és 3040 korona kiadással és államsegélyből fizetendő 2490 korona hiánnyal.

A lófedeztetési állomásnak 1915. évre biztosítását kimondották s az ezen célra adandó zabnak métermázsáját 20 koronában, a szénának métermázsáját 8 korona árban határozták meg.

Elhatározták az állami elemi iskola mellett elvonuló vízlevezető ároknak, — mihelyt a körülmények engedik — beburkoltatását.

Az izraelita hitközségnek aszfaltjárda-építési hozzájárulás elengedése iránt való kérelmét, — valamint Vida József rendőrmesternek és rendőrtársainak fellebbezési engedélyezése iránt intézett kérelmét a közgyűlés elutasította.

Czimmer József, Barbóczky János, Rosenberg Sámuel és id. Róth Lajos kérelmeit a várossal kötött bérleti szerződéseik megújítása iránt teljesítette, mivel a az ez irányban meghirdetett nyílt árverések eredményre nem vezettek.

A polgármester jelentése

a hadiállapotra vonatkozó intézkedéseiről.

Tekintetes képviselői közgyűlés!

Utolsó összejevetelünk óta, mióta a béke nyugalmas korszakában a mindennapi élet ügyeit intéztük, hazánk, sőt egész Európa történetében korszakos jelentőségű események következtek be. Monarchiák, a nemzetközi béke leghűségesebb órára, kénytelen volt becsülete védelmében a fegyverek erejéhez folyamodni és hadba vonulni azon államok ellen, melyek birodalmunk fennállását aknamunkájukkal veszélyeztették. A hadiállapot az ő felsége által folyó évi július hó 31-én az egész országra és az egész haderőre kiterjeszkedőleg elrendelt mozgósítás következtében városunkban is beállott s ezzel a közigazgatásra is a szokásostól eltérő különleges feladatok teljesítése háramlott. Ezen sokoldalú és felelősségteljes munkáról az alábbiakban kívánok a tek. képviselőtestületi közgyűlésnek beszámolni.

A mozgósítási parancsot tartalmazó honvédelmi miniszteri rendelet kézhezvételét követőleg a városháza tanácstermében a város tisztikara teljes létszámmal nyomban megkezdte a mozgósítási előkészületek nehéz munkáját és folytatta ezt ugyanakkor, valamint a következő napokon mindaddig, míg az aznapra előírt munka lelkiismeretesen és pontosan végre nem hajtott. Ugyanezen idő alatt a város tisztviselői és alkalmazottai állandó éjjel-nap-

pali inspekciós szolgálatot tartottak, sőt az inspekciós szolgálat még ma, a mozgósítási ügyek rohamos csökkenése mellett is reggel 6 órától éjjeli 11 óráig állandóan fenntartatik. Bárha a tisztviselők és alkalmazottak eme kötelességteljesítése hivatali esküjükből folyik, mégis helyénvalónak látom itt elismerésemnek is kifejezést adni, miután meggyőződtem arról, hogy nehéz és fáradságteljes szolgálatukat nemcsak panasz nélkül, hanem hazafias készséggel, igyekezettel és kitartással végezték és végzik.

A mozgósítási parancsok a járás községeibe való kiszállítására kirendelt városi polgárok és fogattulajdonosok kötelességüknek híven és kifogástalanul eleget tettek.

A mozgósítási parancs eredményeként a város területéről mintegy 800 egyén vonult be, akik — csekély számú szabadságolt kivételével — tartalékos és népfőlkelő minőségben már a haza védelmében szolgálnak. A bevonulásra kötelezettek, kik többnyire ellátatlan családtagokat hagytak hátra, a hátramaradottak sorsa fölött érzett aggodalmaikat félretéve, igaz lelkesedéssel igyekeztek a kibontott lobogók alá.

A város közönsége teljes átérzéssel kísérte a hadbavonulók csapatait bucsúutjakon s fegyvereiknek diadalt, nekik pedig mielőbbi örvendetes visszatérést kívánt.

A behívottakon kívül a város területéről mintegy 45—50 önkéntes is jelentkezett.

Ugyancsak zavartalanul folyt le aug. hó 4-én a lövelővezetés is; úgy a város, mint a járás területéről csekély hiánnyal az összes elővezetendő lovak előanlottak.

A löveztetésre kijelölt polgári egyének is lelkiismeretes pontossággal megjelentek a végre, hogy a hadvezetés szempontjából fontos kötelességüknek eleget tegyenek. Terhes kötelességüknek lelkiismeretesen és pontosan megfeleltek, egynek kivételével, a ki a reá bízott hadi szolgáltatási kötelezettség teljesítése alól magát indokoltanul kivonta.

A mozgósítással kapcsolatosan több irányú rendkívüli intézkedést kellett tennem, melyek részben a város belső békéjének, részben az élelmiszerek normális árának biztosítására, másrészt a hátramaradottak családtagjainak segélyezésére vonatkoznak.

A városunkban széles körben elterjedt meggyanúsító híresztelésekkel szemben a helyben lakó, velünk együtt érző románság hazafias magatartásának kifogástalan voltát, a következő szövegű hiráddal a város közönségének tudtára adtam:

„4301—1914. kig. sz. Hirdetmény.

Sajnosan tapasztalom, hogy a jelen idők háborús izgalmi közepette városunk lakosságának egy része hazafias buzgalmából elragadtatva, a helyben lakó békés román-ajku polgároknak indokoltanul ellenséget keres, felizgatott képzeletükkel normális tetteiket félremagyarázza és azokat különös jelentőségűeknek minősíti. Figyelmeztetem ennél fogva a város közönségét, hogy a köztünk lakó idegen ajku, főleg román polgártársaink meggyőződése szerint a legbékésebb szándékúak, hűséges állampolgárai magyar hazánknak, akik a vészes idők alatt szívvel-lélekkel velünk éreznek. — Tudomására hozom a közönségnek azt is, hogy bár ezen meggyőződéseim személyes tapasztalatomon alapul, mindazonáltal a hatóság a köteles gondossággal és éberséggel fog őrködni a város békéjének és nyugalmanak fenntartása érdekében. Nyomatékosan figyelmeztetek tehát mindenkit, hogy a közönség indokoltanul izgatásától tartózkod-

jék, mert a kivételes törvények szerint a valótlan hírek terjesztése büntetendő cselekmény. Szilágyosomlyó, 1914. július 31. Donogány János, polgármester.”

Ez a hiráddal a lakosság minden rétegében megnyugvást keltett s ehhez képest az izgalmas hírek alaptalan kombinálása s a közönség indokoltan izgalomba hozatala megszűnt.

A rendkívüli idők beállta következtében a közbiztonsági szolgálat teljesítése fokozottabb ellátást igényel. Ehhez képest: mielőtt katonaságot szerezhettünk volna, az önként jelentkező városi polgárokból polgári őrséget szerveztem és tőlük — tekintettel fontos hivatásukra — a következő szövegű esküt vettem be:

„Én ünnepélyesen esküszöm, hogy mint Szilágyosomlyó városnak a mozgósítás alkalmából és a háború tartamára alakított polgárőrségnek tagja ezen állásommal járó kötelességeimet minden körülmények között lelkiismeretes pontossággal teljesítem, a koronás királyhoz hű leszek, az ország szentesített törvényeinek engedelmeskedem, a város polgárainak élete és vagyona felett őrködöm, a városi hatóság hozzám intézett rendeleteit megtartom és végrehajtom, kinevezett felelősségemnek engedelmeskedem. Isten engem úgy segítjen!”

Bárha utóbb városunkban katonaság helyezettett el, a polgári őrséget eddigi hatáskörében továbbra fenntartottam. Ugyanis a kirendelt katonaság főként az utak és vasutak, az uti járművek vigyázására, az ellenséges hadirepülőgépek megfigyelésére, az Osztrák-Magyar bank itteni fiókjának és a helybeli kir. adóhivatalnak őrzésére szolgál, minél fogva a közbiztonság ellátása továbbra is a mi feladatunk marad.

Tekintettel arra, hogy egyes lekiismeretlen egyének a mozgósítással beállott zavart az élelmiszerek drágítására akarták felhasználni, 4300—1914. kig. sz. alatti hirdetményt bocsátottam ki, s abban nyomatékkal figyelmeztettem mindenkit, hogy az élelmiszer drágítói ellen a legszigorubb megtorlást fogom alkalmazni. Szövege ekként hangzott:

„4300—1914. kig. sz. Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy egyes élelmiszer kereskedők a háború folyamatban léte folytán előállott kivételes helyzetet saját anyagi hasznuk előmozdítása céljából kiaknázzák, amennyiben egyes élelmiszerek árát indokoltanul felemelik. Miért is figyelmeztetem úgy a vásárlóközönséget, mint az illető kereskedőket, hogy ezen eljárás az 1912. évi XLVIII. törvényeikké határozományaiba ütközik s ennél fogva gondoskodni fogok arról, hogy a mennyiben ilyen visszaélésekről konkrét tudomást szerzek, a megtorlásról gondoskodni fogok. Szilágyosomlyó, 1914. július 31. Donogány János, polgármester.”

Ezen kívül hogy a legfontosabb táplálószer: a kenyér árának mértéktelen emelkedését meggátoljam, utólagos jóváhagyás reményében a város pénztárából visszatérítendő előlegként 1000 koronát vettem fel oly célból, hogy ezen buzát vásároljak, abból a helyi pékek által kenyeret süttessek s ezt ugyanő általuk hatósági kenyérként árulassam. Ezen intézkedésemmel módomban állott 32 fillérért 1 kg. jó buzakenyeret juttatni a város közönsége részére akkor, mikor a kenyér ára már 50—60 fillér körül járt. Akciómmal ugyan a buza folytonos

drágulása következtében a kenyér árát a 32 filléres nivón megtartani nem tudom, de annyit mindenesetre el fogok érni, hogy a kenyér ára a buza árához alkalmazkodni kénytelen s ennél fogva közvetítői uzsorának a város közönsége kitéve nem lesz. Ennek bizonyítéka az is, hogy akcióm óta a kenyér ára már is 38—40 fillérre szállott le.

A hadba vonult katonakötelesek mintegy 600 ellátatlan családtagot (150 asszonyt és 450 gyermeket) hagytak hátra; ezek ellátása a város közönségének elsőrendű kötelessége. Ennek tudatában a hadkötelesek bevonulása után első kötelességemnek ismertem az ellátásra szoruló családtagokat összeírni és ezek legelemibb szükségleteiről gondoskodni.

Az eltartásra szorultak nagy számához és a város csekély anyagi erejéhez képest a segélyeket akként állapítottam meg, hogy minden itt hagyott feleség után 6 liter és minden itt hagyott gyermek után 4 liter lisztet szolgáltatom ki hetenként; azonkívül minden család részére ugyancsak egy heti időtartamra $\frac{1}{2}$ kgr. só és $\frac{1}{2}$ liter ecetet. Az így felmerülő költségek fedezésére gyűjtést indítottam, mely eddig — a természetbeli adományokon kívül — mintegy 1600 koronára rug. Bárha a gyűjtés folyamatban van és a város tehető közönségének további áldozatkészségére biztos határozottsággal számítok, mégis előrelátható, hogy a hadbavonultak családtagjainak segélyezése az erre alappal egyáltalán nem bíró városi pénztárt fogja tulnyomólag terhelni. Erre a körülményre már most felhívom a tek. képv. test. közgyűlés figyelmét és ez irányú további eljárásomra külön is felhatalmazást kérek.

A kiosztás eddigi mértékét a következő kimutatás tünteti fel:

Élelmiszer kiosztatott:

Aug. 13. 42 assz., 26 gy., 955 l. liszt, 21 l. ecet, 21 k. só 30 k. hus					
» 5. 78 » 244 » 1580 » 39 » 39 » 50 »					
» 10. 52 » 120 » 1854 » — » — » 1 »					
» 12. 69 » 198 » 1282 » 34 $\frac{1}{2}$ » 34 $\frac{1}{2}$ » — »					
Össz. 241 » 688 » 4671 » 94 $\frac{1}{2}$ » 94 $\frac{1}{2}$ » 81 »					

Miután a hadba vonultak között többen vannak tehetősebbek, akik csak pillanatnyilag szorulnak segélyre és miután a hadiszolgálatból visszatértek annak idején amugy is szolgáltatásukért állami kárpótlásra tarthatnak igényt, a segélyezettektől kötelezvényt szerzek be arra nézve, hogy a segélyezett családfelelősei az élvezett szolgáltatmányok ellenértékét annak idején a városnak megtéríteni lesznek kötelesek. A kötelező nyilatkozat szövege a következő:

„Kötelezvény. Alulírott miután férjem az 1914. évi általános mozgósítás alkalmával tényleges szolgálatra bevonult s én kenyér nélkül maradtam, ezen idő alatt, míg férjem tényleges szolgálaton volt, a várostól hetenként . . . liter lisztet kaptam . . . kor. . . fillér értékben. Kötelezem ennek folytán magamat, hogy a várostól élvezett ezen segélyt a férjem visszatérte után a városnak visszatérítem, ugyancsak feljogosítom a városi hatóságot, hogy amennyiben férjem a kincstártól szolgálataiért kárpótást kap, abból a nyújtott segély erejéig magát kielégíthesse, illetve az összeget visszatéríthassa s ennek a biztosítására összes ingó és ingatlan vagyonomat úgy a magam, mint férjem nevében leköltöm. Szilágyosomlyó, 1914 hó . . . n. Aláírás.”

Főispán ur rendeletéből kifolyólag a helyi gyűjtésen kívül az országos segélyalap részére is gyűjtést kell foganatosítani,

nem lett volna emelhető, a Franciaországgal való háború megkezdése után azonban ez Belgium részéről a semlegesség megszegése volt. Gyorsan kellett cselekedni. Nem mozgósított ezredet vezettünk a határra és vonultattunk Lüttich ellen. Egy gyöngye létszámban levő dandárlovassággal és tüzérséggel vettük be Lüttich várát, csak ennek megtörténte után ment végbe a mozgósítás oly módon, hogy első megerősítésül saját kiegészítő legénységünket kaptuk, két további ezredet küldött ezután erősítésül. A mozgósítás most nyert befejezést. Ellenfelünk azt hitte, hogy Lüttichet előnyomulás ellátásáig nem vehetik be. Mennyire csalódtak. A szünetnek más oka volt, csak most kezdődött meg a német fölvonulás. Az ellenfelek meg fogtak győződni, hogy a német hadsereg jól élelmezve és felszerelve kezdte meg az előnyomulást. A császár megtartotta a szavát. Lüttich erődítésének elfoglalására egy csepp vérrel sem folytatott többet a szükségesnél. Az ellenség nem ismerte hatáskörünk támadásunk eszközeit és biztosnak vette magát az erődökben. De már tüzérségünk leggyöngébb ágyui is arra kényszerítették a tüzelésnek kitett erődöket, hogy rövid tüzelés után megadják magukat. A helyőrség megmaradt része ezzel mentette meg életét, azok az erődök pedig, amelyeket nehéz ágyúink bombáztak, a legrövidebb idő alatt romhalmazzok lettek és maguk alá temették a helyőrséget. Most helyreállítják az erődöket és ismét alkalmassá teszik a védelemre. Lüttich nem az ellenségeink által elkészített terveknek szolgált eddig, hanem támpontul a német hadsereg számára.

Berlin, 1914. aug. 18.

A Wolf-ügynökség jelenti: A mühlhausen-i ütközet alkalmi csata volt. Másfél ellenséges hadtest betört Felső-Elszászba, miközben csapataink még csak gyülekezőben voltak, mindazonáltal megtámadtuk az ellenséget és visszavertük Belfortha, azután aug. 14-én egy frankfurti erődítményt, kudarcot szenvedett. — A Schirmev melletti Bogen szorosba két előre haladt zászlóaljat az ellenséges tüzérek bombáztak, megtámadtak és a szűk szorosban elvették útjeit és valószínűleg a náluk levő tervek is az ellenség kezébe kerültek, ami által használhatatlanná váltak. Ez a jelentéktelen hadiesemény befolyást nem gyakorol az operációnkra, de mindenesetre intő példa a vakmerőség és vigyázatlanság ellen. A két zászlóalj minden üldözés nélkül visszatért a várba. Az útjeiket elvették ugyan, de kedvüket nem. Szigorú vizsgálat folyik abban az irányban, hogy a lakosság árulása okozta-e.

Budapest, 1914. aug. 18.

Tisza István gróf miniszterelnök 2000 koronát küldött a Vörös-kereszt egyletnek. Ez az összeg annak a disztribúciónak költsége, amelyet a miniszterelnök ő felsége születésnapja alkalmából szokott adni. A disztribúció ezúttal elmaradt és az összeget a miniszterelnök az egylet céljaira fordította.

Berlin, 1914. aug. 18.

A Wolf-ügynökség jelenti, hogy német csapatok bevették Dława orosz várost.

Bécs, 1914. aug. 18.

Corr. Bureau jelenti: Holzhausen báró ezredes, a Deutsmeister ezredparancsnoka elesett. Az ezredes, a kit csak rövid idővel ezelőtt helyezték át Deutsmeister ezredéhez, még tavaly a 72. gyalogezredbe működött, mint alezredes és a pozsonyi 5. hadtestparancsnoksághoz volt beosztva.

Zágráb, 1914. aug. 18.

Magyar táv. iroda jelenti, hogy Skerletz báró bán és a zágrábi polgármester tegnap táviratokat kaptak egy ezredparancsnoktól, aki közli, hogy az ezred csodálatos hősiességgel harcolt a déli harcsteren és nagy sikereket vívott ki. Az örömhírt a városban azonnal falragaszokon tudatták a közönséggel. A bán felkereste az ezredes nejét, hogy közölje vele az örömdíjat és további 1000 koronát nyújtott át neki a hadbavonult katonák megszorult családtagjai segélyezésére.

Budapest, 1914. aug. 18.

(Hivatalos jelentés). Külföldi lapoknak a Zrinyi csatahajó és másik három hajó elsüllyedéséről szóló hírek teljesen légbőlkapottak, legfeljebb a Zenta nevű kis cirkálóról lehet szó, melyet erős tulsúlyban levő haderő támadott meg és vett üldözőbe és amelyről azóta nem érkezett jelentés. Ezzel szemben megállapítást nyert az, hogy egy torpedóhúzó, bár tizenhat francia csatahajó és négy cirkáló a legkülönbözőbb kaliberű ágyúkkal lövöldözött, sértetlenül érte el azt a kikötőt, amelybe kirendelték.

Bécs, 1914. aug. 18.

A római Stefánia-ügynökség közli Konstantinápolyból: A török kormány hivatalosan jelenti, hogy a Goeben cirkálót és a Breslau cirkálót, amelyek ma a Dardanellákon átkelve ideérkeztek, a német kormánytól 80 millió márkáért megvásárolták.

Berlin, aug. 18. éjjel 11 ó.

Jelentése a német 1. hadtest főparancsnokságának. Tegnap Stalluponen mellett ütközet volt, amelyben az 1. hadtest csapatszírei párját ritkító vitességgel harcoltak és győzelmet arattak. Több mint 3000 hadifogoly és 6 géppuska jutott kezünkbe, számos más géppuskát, amelyeket nem vihettek magukkal, használhatatlannokká tettek.

Budapest, aug. 19.

Tisza István gróf miniszterelnök Bécsbe utazott.

Budapest, 1914. aug. 19.

A magyar távirati iroda jelenti: A Csernovitzer Allgemeine Zeitung közlése szerint a legutóbb elfoglalt orosz községekben csapataink a falvakat majdnem üresen találták, mert az elvonuló ellenséges katonák óva intették a lakosságot a monarchia csapatainak kegyetlenségétől. A midőn a visszamaradt aggasztánokkal katonáink jól bántak és megbarátkoztak, a lakosság lassan visszatért a falvakba. Rengat orosz nagyközségben sem iskolát, sem postát, sem kórházat nem találtak csapataink.

Bécs, augusztus 19.

A Reichspost szófiai tudósítója jelenti, hogy az orosz feketetengeri flottán nagy zendülés tört ki, Odessa lángokban áll.

Zimony, aug. 18. éjjel.

A Reichspostnak jelentik, hogy csapataink Progarnál, Zimonytól mintegy 23 kilométernyire nyugatra a Száván átkeltek és Obrenovácot megszállták.

Budapest, aug. 19.

A háborús állapot elején néhány később tévesnek bizonyult hír alapján az egész országban nagy buzgalommal üldözték az automobiloikat. Minthogy azonban sajnálatos esetek is történtek, a belügyminiszter szigorú rendeletet bocsátott ki, amelyek az automobiloik felesleges feltartóztatását, különösen pedig a rájuk való lövöldözést szigorúan tiltja.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A király 84 éves. Tegnapelőtt, augusztus 18-án töltötte be ő felsége Ferenc József dicsősegesen uralkodó magyar királyunk 84-ik életévét. Ez alkalomból a város összes templomaiban ünnepélyes istentiszteletek voltak, amelyeken nemcsak az összes hatóságok és hivatalok testületileg vettek részt, de a nagyközönség is tüntető nagy számban jelent meg a templomban.

— Kinevezés. Dr. Maszasán Kornél ügyvéd nejét, Triff Adélt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a helybeli állami polgári leányiskolánál a Csománé-Hikler Erna áthelyezésével megüresedett XI-ik fizetési osztályú segédtanítónői állásra kinevezte.

— Új káplán. Széchenyi Miklós gróf, nagyváradi püspök Kocska József szilágyosomlyói segédlelkészt hasonló minőségben Gyulára

helyezte át és ugyanakkor helyébe Szilágyosomlyóra Schriffert József karkáplánt küldte segédlelkészül ki.

— Esküvő. Gyurotsik Mihály, m. kir. honvédszázados f. hó 15-én esküdtött örök hűséget Zilahon, Hiry Ferenc, nyugalmazott kir. táblai bíró leányának, Olgának.

— Hatósági kenyér. A polgármester tekintettel az élelmicikkek drágaságára, intézkedett, hogy Baseh József, Grósz József és Kepecs Ignác helybeli pékeknél hatósági kenyér legyen kapható. A valóban jó minőségű kenyérnek kilója most 34 fillér. Amennyiben azonban a buza ára feljebb fog menni, természetes dolog, hogy a hatósági kenyér ára is emelkedni fog. Az árvaltozásokról a közönség értesített fog.

— Felhívás adófizetésre. Donogány János polgármester a következő felhívást bocsátotta ki: A rendkívüli események következtében úgy az állam, mint a város pénztárára fokozottabb terhek hárulnak. E pénztárak fizetőképességének fenntartásához a legfontosabb állami és közérdekek fűződnek. Különösen fontos a fizetőképesség fenntartása a hadbavonultak családtagjainak segélyezése szempontjából, ami csupán a községekben befolyó adókból eszközölhető. Bárha az adófizetés minden körülmények között elsőrendű állampolgári kötelesség, és ily nehéz viszonyok között elsőrendű állampolgári kötelességeink amugy is fokozottabb kötelességtudással tartozik mindenki eleget tenni: még is az adózó közönségnek nemcsak kötelességtudására, hanem hazafias és emberbaráti érzületére is számítok, midőn arra kérem, hogy adózó kötelességének a legteljesebb mértékben és a legrövidebb idő alatt eleget tenni igyekezzék. Szilágyosomlyó, 1914. augusztus hó 15-én. Donogány János, polgármester.

— Kétkoronás papírpénz. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa, mint az osztrák császári rendelet kibocsátása után elhatározta, hogy legrövidebb időn belül kétkoronás bankjegyeket fog kibocsátani. A kétkoronás bankjegyek kibocsátására mindkét kormány engedélyt fog adni, mert a forgalomnak a jelen viszonyok között nagy mennyiségű aprópénzre van szüksége és mert tartani lehet attól, hogy a közönség műveletlen része minden ok nélkül el fogja rejteni az ezüst koronásokat és a nikkelt veretű váltópénzeket.

— Napfogyatkozás augusztusban. A „Természettudományi Közlöny” jelenti, hogy a nagy világrend egyik rendkívül érdekességét fogjuk e szennációkkal teli időben látni holnap. Augusztus 21-én ugyanis teljes napfogyatkozás lesz, amely a verőfényes augusztusi napot egy rövid éjszakává fogja varázsolni. A napfogyatkozás egész Európában látható lesz. Délelőtt 11 óra 28 perckor fogja kezdetét venni és d. u. 4 óra 13 percig tart, a legsötétebb időpont délután két óra tájban lesz és 2 percig és 17 másodpercig fog tartani. Az elsötétülés 82 százalékos lesz, úgy hogy déli 1 órakor hajnali virradat fog látszani.

— Felhívás a kolozsvári egyetem hallgatóihoz! Felkérem egyetemünknek fegyveres szolgálatot nem teljesítő hallgatói közül azokat, a kik kötelességeiket teljesíteni óhajtván, betegek, sebesültek ápolására, irodai teendők végezésére, felügyelet gyakorlására, vagy egyéb képességüknek megfelelő szolgálatokra vállalkoznak, hogy ebbeli szándékuk nyilvánítása mellett szükség esetén való értesíthetőség érdekében tartózkodási helyüket a rektori hivatalnak bejelenteni sziveskedjenek. Kolozsvárt, 1914. augusztus 5. A kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetem rektora: Dr. Kenyeres Balázs.

— A szilágyosági románok magatartása. Az egész Szilágyoságban nagy örömet és megnyugvást okozott románjaink hazafias érzülete, amelynek legujabban f. hó 11-én Getie Sándor dr., szilágyosomlyói püspöki helynök vezetésével Péchy Imre főispán előtt egy nyolc tagú küldöttség ünnepélyes módon adott kifejezést. A küldöttség (amelynek tagjai voltak Kozma Endre dr., Papp György dr., Getie János dr., ügyvédek, Papp Mihály eszperes, Trufás László, Achim Sándor lelkészek) Szilágyvármegye románosságának nevében és képviselőként kijelentette, hogy a súlyos megpróbáltatások között együtt érez a haza többi fiaival nyelvi és valláskülönbség nélkül s arra kérte a főispánt, hogy a szilágyosági románok hűségének kifejezését juttassa királyunk ő felségéhez.

a hadbavonultak segélyre szoruló családtagjait egy bizottság által számba venni és a rendelkezésre bocsátandó segélyösszeghez képest támogatni. Ez ügyben az intézkedést elnököleg már megtettem.

A rendkívüli viszonyok a város pénztári állapotára is jelentős befolyással voltak. Bárha a megadott moratórium a város követeléseinek bevételezésére jog szerint nem lehet befolyással, mégis az eddigi nehéz évek gazdasági válságai által csaknem a végletekig tönkre tett polgárságunk most már — kétségtelenül a háborús állapotokkal járó nyomasztó gazdasági helyzet miatt is — a fizetésre ugyszólván képtelen. A város közjöveldemei nem folynak be, az árverések kitűzése sikerrel nem kecsegtet, minélfogva a városi háztartás egyensúlyának fenntartása igen nehéz feladatnak mutatkozik. A helyzet felismerésével még az általános mozgósítás elrendelése előtt a város tanácsa a városház építését beszüntette. A Mikszáth Kálmán-utcán tervezett betongyalogjáró építését elnöki intézkedéssel nyugalmasabb időkre halasztottam. Intézkedtem, hogy csak a halaszthatatlanul sürgős, csekélyebb jelentőségű gazdasági és köztiisztasági munkálatok végeztessenek és hogy lehetőleg minden pénztári kiutalás megszüntessék. Egyes lejáró városi bérletek meghosszabbítására kitűzött árverés sikertelenül maradván, a bérleteknek az eddigi feltételek mellett a mostani bérlőkkel való meghosszabbítása iránt ezen közgyűléshez 5754., 4430., 4456., és 4520—1914. kig. sz. alatt egyidejűleg előterjesztést teszek. A pénztár fizetőképességének biztosítására szolgál a jelen közgyűlés tárgyát képező 4444—1914. kig. sz. javaslatom is, melylyel a város kezelése alatt álló összes alapok kölcsönvételére kérek felhatalmazást.

A városi pénztár állapotáról szóló jelentésemmel kapcsolatosan bejelentem azt is, hogy a mozgósítás elrendelése alkalmával a véderő törvények alapján a városi pénztárból mozgósítási előleg címen 1000 koronát vettem fel, mely a kincstártól való megtérítés idejéig rendelkezési alapként saját kezelésben marad. Ugyancsak a város háztartását érinti az a körülmény is, hogy a város állatállományából 2 elővezetett lovat a loavató bizottság 1930 korona vételárban megvásárolt; miután a megmaradt két ló és négy csikó gazdaságilag célszerűleg nem foglalkoztatható, ezeket eladni s az összes régi lóállomány helyében két megfelelő lovat vásárolni javaslak.

A mozgósítás a város belső adminisztrációjára is hatással van, amennyiben egyes városi alkalmazottak már bevonultak, másoknak bevonulása részben már előre látott, részben pedig a szükséghez képest szintén bekövetkezhetik. A város mint erkölcsi testület tartozik alkalmazottainak

azzal, hogy midőn hűséges szolgálataik után a haza védelmére fegyvert ragadnak, itthagytak családjukról gondoskodjék. Ehhez képest javaslom, méltóztassék elrendelni, hogy a hadbavonult városi alkalmazottak fizetése családjuk részére a háboru tartamára biztosítható legyen.

Az eltávozott és eltávozandó városi alkalmazottak helyettesítése iránt a szükséges intézkedések megtételével a polgármester volna megbízandó azon utasítás mellett, hogy a helyettesítés az itthon maradt tisztviselők és alkalmazottak által, valamint a városi közönség köréből történendő önkéntes jelentkezés útján díjtalanul legyen foganatosítható. A folyó hó 29-én hadba vonuló dr. Horváth Endre közizg. tanácsos, egyuttal árvaszéki ülnök díjtalan helyettesítésével a közgyűlés már most az erre nálam szóbelileg késznek ígérkezett dr. Rosenberg Zoltán helybeli ügyvédet kérje fel és bizza meg.

Beszámolóm befejeztével fegyvereinknek diadalt, szeretett hazánknak pedig a győztes harcot követőleg áldásos békét kívánok!

Isten oltalmazza királyunkat, hazánkat és sok vihart látott városunkat.

Szilágysomlyó, 1914. augusztus 12.

Donogány János,
polgármester.

Táviratok.

A mai naptól kezdve módunkban áll lapunkban a miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit közölni. Mivel azonban naponkénti külön kiadást lapunkból nem adhatunk, a közönség érdekében aként vélünk leghelyesebben eljárni, hogy az érkező táviratokat megérkezés után lehető legrövidebb idő alatt a „Szilágysomlyó” kiadóhivatalánál és Schwartz E. és Társa üzletében kifüggesztjük. Az összes táviratokat aztán a szokott időben megjelenő lapunkban az érkezés sorrendjében közöljük.

Berlin, 1914. aug. 17.

A Wolf-ügynökség jelenti: A spanyol kormány Polo de Bernadi itteni nagykövete útján azt közölte a német kormánnyal, hogy Spanyolország a jelenlegi háboru folyamán szigorúan semleges.

Budapest, aug. 18.

Ő felsége a monarchia két államában fennálló két Vörös-kereszt egylet legfőbb védnöke, abból az alkalomból, hogy augusztus 22-én 50 évfordulója lesz annak a napnak, a mely az emberiség érdekében oly fontos és a mai mozgalmak idöben annyira aktuális genfi convenció létesült, a Vörös-kereszt egylet körül szerzett érdemek jutalmazása céljából díszjelvényt alapított. Amint halljuk, az új kitüntetésnek, melynek 5 fokozata van és pedig érdemcsillag, kö-

zépkereszt, mellen viselendő érdemkereszt, egy díszérem ezüstben és egy díszérem bronzban. (Az első két fokozatot ő felsége adományozza, a többi hármat a Vörös-kereszt egyletek védnök-helyettese, ez idő szerint Ferenc Salvator főherceg.) Ennek célja az, hogy a Vörös-kereszt érdekében kifejtett kiváló szolgálati működés elismerése jelölül uraknak és hölgyeknek adományoztassék, mely érdemek abból is állhatnak, hogy az illetők a Vörös-kereszt egylet hazafias és emberbaráti célját anyagilag előmozdítják. Az alapító okirat és az alapszabályzat hivatalos közzététele valószínűleg a fentebb említett évforduló napján fog megtörténni.

Berlin, aug. 17.

A Wolf-ügynökség jelenti: Lüttich bevétel után a német kormány Brüsszelbe közhírré tette, hogy miután a belga hadsereg fényesen megóvta fegyvereinek becsületét, Németország kész Belgiummal minden olyan megállapodást közzélni, amely bármiképpen megegyeztethető a Franciaország elleni harccal. Belgiumot Németország kiűriti, mihelyt ezt a hadi helyzet megengedi. Belgium válasza, amely aug. 13-án érkezett, megismétli a belga kormány visszautasító válaszát.

Ma este minisztertanács volt.

Csikszeredáról jelentik, hogy az első székelly határőrezredet alkotott Csikvármegye közönsége magánjavainak igazgatótanácsa Fejér Sándor alispán elnöklete és indítványára Csikvármegye hadba vonultak családjainak segélyezésére 100,000 koronát szavazott meg.

Berlin, 1914. aug. 17.

A Norddeutsche Algem. Zeitung hasábjain Németország a következő figyelmeztetést intézte Oroszországhoz: Semleges hatalom közvetítésével a következők közöltettek az orosz kormánnyal. Keleti határterületeinkről érkezett jelentések egybehangzóan hírl adják, hogy az orosz csapatok ahol porosz területre lépnek, a községeket felgyújtják és a védtelen lakosságot kifosztják. Különösen nagy kegyetlenségeket jelentenek Schirwind Szykes Szoldan vidékeiről. Németország a nyilvánosság előtt panaszt emelt a hadviselésnek a nemzetközi jogba ütköző illetén módja ellen. Ha ilyen eljárás által a harc módja rendkívül ridog jellegű lesz, egyedül Oroszországot terheli érte a felelősség.

Budapest, 1914. aug. 18.

Frigyes kir. herceg, a hadsereg főparancsnoka e hó 12-én Hazai Samu báró honvédelmi miniszterhez a következő átiratot intézte: A m. kir. és m. kir. Horvát-Szlavon esendőrségnek, továbbá a m. kir. pénzügyőrségnek az ellenséges határon végzett tevékenységéről hozzám érkezett jelentésekből nagy meglepéssel láttam, hogy a végzett teljesítmények messze felülmúlják az ez irányban támasztott várakozásokat. A esendőrség és a pénzügyőrség minden alkalommal, amidőn az ellenséggel összeütközésre került a sor, bátorságot, állhatatosságot, körültekintést és dicsőre méltó támadó szellemet tanusított. Azért az illető esendőrségnek és pénzügyőrségnek köszönetemet és különös elismerésemet fejezem ki.

Berlin, 1914. aug. 18.

A Wolf-ügynökség jelenti: A lüttichi titok immár felfedezhető a nyilvánosság előtt. Hír érkezett hozzánk, amely szerint a háboru kitörése előtt francia tisztok, talán legénység is Lüttichbe vezényeltettek, hogy a belga csapatokat a várvédelmi szolgálatba kioktassák. Az ellenségeskedések kitörése előtt ez ellen kifogás

Magyar termékek! Szolyvai és Polenai

Különleges szer gyomorba és köszvény ellen.
Orvosi szaktekintélyektől legmelegebben ajánlva köszvény, hólyag s vizeleti szervek bántalmainál, vesebajoknál, cukros huyár. a torok s tüdőszervek bajainál, epekő és gyomormegbetegedéseknél. Egészségeseknek kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Csira és vasmentes.

LUHI

Erzsébet-forrás. Tiszta égvényes ásványvíz.

Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Orvosi szaktekintélyektől legjobban ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, rekedtség s a vizeleti szervek bajainak esetében. Kapható minden fűszerkereskedés, kávéház és vendéglőben.

Megrendelhető: **Schönbörn-Buchheim gróf**

SZOLYVA. (Beregmegeye.)

uradalmának
ásványvíz-
bérleténél

33—52

— **A sebesültek ápolásáról** igen helyesen a hatóság jó előre gondoskodik. Igen valószínű, hogy a nagy világháborúban sebesült katonákból Szilágyosomlyónak is jutni fog. Ezen-célra a városi kórház helyisége, az iskolák és a földmivesiskolai épületek vannak egyelőre kiszemelve. Donogány János polgármester a város hazafias érzelmű nőihez felhívást bocsátott ki, melyben felhívja azon nemeslelkű nőket, akik az ide szállítandó sebesültek ápolására önként vállalkozni akarnak, hogy a város által rendezendő tanfolyamon való részvételre a városi kiadóhivatalban 5 napon belül jelentkezzenek. A tanfolyamot a városi tisztiorvos fogja vezetni. A tanfolyam megnyitásának idejét hirdetményben fogják közzétenni.

— **A „Darwin”** Dr. Fülöp Zeigmond népszerű természettudományi folyóiratának augusztus 15-iki száma a következő cikkeket közli: Schweinfurth: Egy hófujta népről (az osztályokról). Fehér Jenő: Allatlélektani problémák. Ifj. Simontits Elemér: Az ember küzdelme az elsőségért a természetben. A vivisekció kérdéséhez hozzászólnak Csorny Dezső, Mosánsszky Lóthár, dr. Székely Imre, Kőmives Sándor. A tengeri emlősök sorsáról ír Benke Albert. — A kéthetenként megjelenő illusztrált folyóirat előfizetési ára a Darwin-Könyvtár köteteivel együtt fél évre 5 korona. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 60.

— **Az iparosok és a háború.** Az Országos Iparegyesület, az iparosok szervezete a magyar iparosokhoz felhívást intéz, amelyben ezt mondja: „A megpróbáltatás komoly napjai szakadtak reánk. Lelkünk erejére van szükség, hogy férfiakhoz hűen teljesítsük kötelességeinket. A hazafias, a polgári, az emberi kötelességek nevében fordulunk a magyar iparosokhoz. E kötelességek áldozatot követelnek mindannyiunktól. Az áldozat legelsője, amelyet mindenki a maga hivatása körében teljesíthet a haza és a humanizmus oltárán: Kérjük a magyar iparosokat, gondoskodjanak a katonai szolgálatra bevonult alkalmazottaik itthonmaradt családjairól közvetlenül és közvetve úgy, hogy az itthon levő nőket foglalkoztassák. Jól tudjuk, hogy ma ez áldozat, hiszen a hadiállapot csapásait legjobban az iparosok érzik. De a kivételes helyzet kivételes lelkierőket feltételez s erre apellálunk mi.”

— **Gondoskodás az iskoláztatásról.** Az általános mozgósítás következtében tudvalevően igen sok tanító bevonult katonai szolgálatra. Ez a körülmény szükségessé teszi, hogy az iskolások az iskoláztatás lehető biztosítása végett már most megtegyék a célszerűnek látszó intézkedéseket. Az iskoláztatás részint osztályösszevonással, részint váltakozó tanítással biztosítható ott, ahol nem minden tanító vonult be katonai szolgálatra. Amely iskola pedig tanító nélkül maradt, ott lehetőleg helyettesről

kell gondoskodni. Helyettesül alkalmazhatók óvónők és nyugalmazott tanítók is.

— **Megszűnt a nemzetközi utalványforgalom.** A kereskedelmi miniszter a nemzetközi utalvány és utánvételi forgalmat megszüntette. A postahivatalok ennél fogva a külföldre szóló postautalványokat további intézkedésig nem fogadják el, a külföldről érkezőket pedig, amelyeknek befizetése 1914. évi augusztus 9. után történt, nem fizetik ki. Ausztriával és Bosznia-Hercegovinával való viszonylatokban az utalványforgalom továbbra is fennáll.

Új fodrászüzlet.

Van szerencsém a tisztelt nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Szilágyosomlyón, a Somogyi Márton ur helyiségében, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

fodrászüzletet

nyitottam. Tizenegy évi fővárosi üzletekben szerzett tapasztalataim elég biztosíték arra, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégítek.

A n. é. közönség szives pártfogását mély tisztelettel kéri

Nagy László,

10—10

fodrász.

Hirdetések

A „Szilágyosomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.

Réző, félréz- és vaságy, mosdók, éjjeli szekrény, sodrony ágybetét, ofrik matrác, ruhafogas, gyermekkocsi, gyermekszék, fatartó, széntartó, kályhaellenző és előtét és mindenféle vas- és rézbutor a legjutányosabb áron lesz kiadva 40—52

Garai Károly

vas- és rézbutor gyárából ARADON.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. —80.

Horgony-Liniment. Capsol compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés húléseknél, rheumánál, köszvényénél stb.
Üvege: kor. —80, 1.40, 2.—

Horgony-vas-albuminat-festvény,
Vérzegénységnél és sápkóránál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany oroszlánhoz” című gyógyszerárából, Prága I, Elisabethstrasse 5.

Hódító körutra indul az új kőbányai sörfőzde:

**FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T.
KÖBÁNYÁN**

ELADÓ

egy jó karban levő karikahajós Singer-varrógép jutányos áron. — Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

FRANKOVITS IGNÁCZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágyosomlyón. (Piactér)

Államilag ólomzárolt

lóher és lucernamag,

minden fajta eredeti oberndorfi répa-mag, angol perje, Mauthner-féle konyhakerti magvak legjutányosabb nagybani árakban kaphatók.

Legtökéletesebb arctisztító és szépítőszerek a világhírű

Kriegner-féle

Akácia

arckréme, tégelye 2 korona.

Kriegner-féle

Akácia

szappan, darabja 1 korona.

Kriegner-féle

Akácia

puder, doboza 1 korona.

Kaphatók az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Postán küldi az egyedüli készítő: **KRIEGER-gyógyszerár**
Budapest, Kálvin-tér. 7—10

1236—1914. kig. szám.

Arverési hirdetmény.

Varsolcz község képviselőtestületének 47—1914. kgy. jkvi. sz. véghatározata folytán közhirrre tesszük, hogy Varsolcz község vadászati joga 1914. évi szeptember hó 2-ik napján délután 2 órakor Varsolcon, a körjegyzői irodában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek, 1914. évi augusztus hó 15-től kezdve 10 egymás után következő évre bérbe fog adatni.

Arverelni szándékozók kötelesek 50 korona kikiáltási ár 10%-át bánatpénzzül a a községi bíró kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni.

Árverési feltételek a varsolczi körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Varsolcon, 1914. évi augusztus hó 11.

Hallierszky Ernő, Dénes F. János,
körjegyző. k. bíró.

A m. kir. Pénzügyigazgatóságtól.

48,125—IV—1914.

Hirdetmény.

Mindazok a személyek, kik az 1914. évi szeptember hó 1-ső napján a szabadforgalomba már átment, vagyis az 1899. évi XX. t.-c. szerinti szeszadóval és az 1899. évi XXIV. t.-c. szerinti szeszadópótlékkal is már megadóztatott olyan égetett szesz folyadékok készletével bírnak, mely összesen 10, illetőleg 5 liternél több alkoholt tartalmaz, az 1914. évi XXVII. t.-c. 9. §-ának második bekezdése értelmében kötelesek legkésőbb az 1914. évi szeptember hó 3-ik napjáig a folyadék mennyiségét és annak alkohol tartalmát, valamint azon községet és helyiséget, melyben a folyadék tartatik, az illető készletek tartási helyére nézve illetékes pénzügyi szakasznál írásban két példányban bejelenteni, tekintet nélkül arra, hogy ezek a készletek saját vagy idegen helyiségekben vannak elhelyezve.

Ha az égetett szesz folyadékok összes készlete az 1899. évi XXV. t.-c. szerinti elárúsításra, vagy kimérésre jogosultsággal bíró személyek birtokában 10 liter, más háztartásokban pedig a családfő birtokában 5 liter tiszta alkoholt meg nem halad, azt nem kell bejelenteni. Minden más esetben a szabadforgalomba már átment összes készlet, ideértve a pótdó alá nem eső 10, illetve 5 liternyi mennyiséget is, bejelentendő.

A kis tartályokban levő illatszerek, ha súlyuk 1 kilogrammnál nem tesz többet, nem esnek a bejelentés kötelezettsége alá.

A bejelentések az ide csatolt minta szerint szerkesztendők. A bejelentéshez szükséges űrlapok az előállítási költségek megtérítése mellett minden pénzügyi szakasznál és Budapesten a fogyasztási adóhivataloknál is kaphatók.

A készletek bejelentése és a készletek után esedékes pótdónak befizetése a birtokosnak képezi kötelezettségét.

Az egy ugyanazon fél birtokában ugyanabban a községben (városban), habár különböző helyiségekben levő folyadékok egy bejelentésbe foglalhatók, de az ugyanazon fél birtokában különböző községekben (városokban) levő égetett szesz folyadékokról községenként külön-külön bejelentések teendők.

Zárt palackokban levő égetett szesz folyadékoknál, továbbá likőröknél, vagyis olyan égetett szesz folyadékoknál, melyeknél a cukortartalom egy hektoliter folyadékban legalább 10 kilogrammot tesz, valamint édesített pálinkáknál, vagyis olyan égetett szesz folyadékoknál, melyeknél a cukortartalom egy hektoliter folyadékban egy kilogrammot meghalad, de 10 kilogrammnál csekélyebb, az alkohol tartalmát nem kell bejelenteni. A pótdó alá eső bármely esszenciánál, illatszereknél, kozmetikus cikkek-nél, gyógyszereknél és gyógyászati készítményeknél azok alkohol tartalmának bejelentése szintén mellőzhető.

Midőn a bejelentés kötelezettsége alá eső égetett szesz folyadékok az 1914. évi szeptember hó három első napján szállítás alatt állanak, anélkül, hogy már bejelentve és pótdóval megadóztatva lennének, a bejelentés megtétele és a pótdó befizetése az áru átvérvőjének képezi kötelezettségét, ki a bejelentést a szesz megérkezéséig számíttva 48 óra alatt megtenni köteles.

Ha az 1914. évi szeptember hó 1-én meglevő égetett szesz folyadékok készletének a fentiek szerinti bejelentése, illetőleg 1914. évi szeptember hó három első napjain szállítás alatt

volt égetett szesz folyadéknak a szesz megérkezéséig számított 48 óra alatti bejelentése elmulasztatik, vagy ha a bejelentett alkohol mennyiség 10 százalékkal csekélyebb annál a mennyiségnél, mely a hivatalos feltételnél megállapítottatik, az 1908. évi XXVIII. t.-c. 121. §-a értelmében az igy megrövidített, vagy a megrövidítés veszélyének kitett pótdó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzpüntetés alkalmaztatik.

A bejelentésben foglalt másnemű valótlan-ságok, melyek nem az alkohol mennyiségre vonatkoznak, 10 K-tól 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel fenyíttetnek.

Azok az alkohol mennyiségek, melyek a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok, illetőleg Bosznia, vagy Hercegovina területéről az 1894. évi XV. t.-c. illetőleg az ezt módosító 1899. évi XVII. t.-c. szabályszerű eljárás mellett még az 1914. évi szeptember hó 1-ső napját megelőző időben utaltattak át a magyar szent korona országainak területére, ide azonban csak folyó évi szeptember hó 1-ső napján, vagy azután érkeznek be, a most hivatkozott törvényekben körülírt eljárás kivül további bejelentési kötelezettség alá nem esnek.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Zilah, 1914. évi augusztus hó 13-án.

Vladár Endre,
m. kir. pénzügyigazgató.

Földbirtokosok, malomtulajdonosok
és szeszgyárosok részére

Pataky István

mezőgazdasági tisztviselők elhelyező osztálya
Debrecen, Csapó-utca 53. Telefon 10—89.
teljesen díjtalanul rendelkezésükre áll.

Tehát kinek gazdatisztjeit, alkalmazott-jait katonának behívták, jelentse be, kinek milyen munkaerőre van szüksége

Pataky István

mező- és erdőgazdasági tisztviselők elhelyező osztályánál Debrecen, Csapó-utca 53.

Madár János

mű-asztalos, butorraktára és temetkezési intézete Szilágysomlyón.

A nagyérdemű közönség szives figyelmét tisztelettel felhívom
műbutorkészítő asztalos-üzletemre és butorraktáramra.

Műhelyemben a legújabb minta szerint tengerentuli fákból divatos, modern hálószobákat, a legdivatosabb román stílusú ebédlőket, minden színben a legrövidebb idő alatt készítek. — A nevezett butorokból állandóan nagy raktárt tartok, ahol is a legegyszerűbb modern háló- és ebédlőktől a legfinomabbig uri szoba és szalonberendezések mindig készen kaphatók a legjutányosabb árak mellett, amelynek jóságáért a legmesszebb menő garanciát vállalok.

21—52

Temetkezési vállalatom

a legegyszerűbbtől a legelegánsabb temetést is a legjutányosabban eszközli.

A nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva magamat, maradtam kiváló tisztelettel:

Madár János.

Butorraktár és üzlethelyiség: özv. Domby Lászlóné urnő házában, az adóhivatal mellett.